

НОВА СВѢТЛИНА

По следите на новата истина.

(Продължение отъ книжка III—IV)

(„Ребусъ“)

V.

На единъ отъ сеансите се случи такова нѣщо. Азъ пожелахъ, щото невидимата сила да стопли динамометра, който стоѣше на средъ масата. Понеже имаше силна свѣтлина, ний не получихме никакъвъ резултатъ. При по-слаба свѣтлина също не получихме нѣщо. Въ това време, когато напраздно очаквахме, масата удари съ единия си кракъ четири пѣти, което по нейния езикъ значело: meno Luce (намалете свѣтлината). Угасяваме свѣщите и веднага следъ това слушаме удари по динамометра, чиата пружина се надигна до най-горнята точка, така щото дълго време звъни. Но понеже указателя на този динамометръ не бѣше въ порядъкъ, азъ донесохъ другъ рѣченъ и поискахъ, щото невидимата рѣка да измѣри силата си. Не се измина минута, въ тъмнината чуваме една гирултия и за да предпазя динамометра отъ приближаването на нѣкоя рѣка, бѣхъ твърдѣ остроженъ. Запалваме свѣщите и ги тургаме на масите. Евзапна, чиито рѣце презъ всичкото това време се държеха отъ близосѣдните, също стана. Разгледохме прибора и го показахме и на другите, и ето какво се намѣри: силомѣра бѣ възкаченъ до най-големия размѣръ и показваше 200 дѣления—на 80 кила, което съставляваше мъжка сила.

—Всичко това би било достатъчно доказателство, ако не предположимъ, че указателя е билъ помѣстенъ отъ прѣстите на нѣкоя рѣка.

Щомъ това изрекохъ, масата, при всичко че около нея никой не се даже допиране, два пѣти удари силно съ единъ отъ краката си, което значеше, че подобно нѣщо не е извършено. Като видѣхме че масата сама отъ само-себе си се наклонява, пожелахме, щото тя сама да се въздигне въ въздуха. И следъ малко време, какво виждаме: като че ли тя захвана да се опитва; захвана да се движи ту къмъ една страна, ту къмъ друга, ту на нагорѣ, и всѣкоги се подземаше съ този кракъ, който бѣше близо до Евзация, като се приближаваше къмъ нея, допираше се до полите ѝ по долу отъ лѣвото колѣно, и следъ нѣколко секунди се издигна сжвършено въ въздуха.

Не бѣхъ увѣренъ само да ли презъ това време рѣката на Евзация не се допираше до масата, защото вниманието ми всецѣло бѣше обжрнато къмъ краката ѝ. Сжвършено издигане въ въздуха на масата, безъ всекакво допиране до нея, не сжмѣ ималъ случая да наблѣждавамъ. На желанието ми да се повдигне масата заедно съ Евзация, сѣднала отгорѣ ѝ, отговори ми се, че това не е възможно. Възможно е, че масата не може да се повдигне и тогава, когато медиума е на далечъ отъ нея, т. е. далечъ отъ краката ѝ.

Понеже най-силното поднимане на масата въ въздуха стана при една тржрдѣ слаба свѣтлина, благодарение помощта на извѣстния художникъ — Бакаловичъ, въ жгѣла на стаята бѣ туренъ единъ фотографически апаратъ съ автоматическо приспособление за освѣтяване съ магнезиа. Когато наближаваше момента на най-силното подимане, по единъ даденъ знакъ, г-нъ Бакаловичъ притискава съ крака си каучуковия ширитъ, който стоѣше на земята, и въ сжщия моментъ стаята се освѣтява добрѣ и всичко-то видѣно въ този моментъ се фотографирва. Въ ед-

но отъ тѣзи повдигания, ний всички си сжщо дигнахме ржцете; само лѣвага ржка на Евзалиа и моята ржка, съ която джржехъ тази на Евзалиа останаха на масата. Евзалиа увѣряваше, че не можала да отмѣсти ржката си, и, дѣйствително, азъ самъ чувствувахъ, колко силно бѣ прилѣпена на масата.

Презъ времето на едно друго повдигане Семирадски пожела, щото масата да снана много тежка и, като туримъ ржцете си надъ масата, да се опитаме ний да я снемимо; но това не бѣше тжй лесно: масата при всичко че не тежеше 7—8 килограма, овисна на вжздуха и не можахме всинца да я смжнемъ долу, като че ли нѣкой еластичентъ опоръ я джржеше на горѣ. Следъ това, масата, какго обикновено ставаше, съ голѣмъ шумъ падна на земята.

Като не допускахъ никакво зимане — даване на духовете въ движението на масата, помислѣхъ си, че най простиа опитъ би далъ най-голѣмото доказателство; азъ донесохъ единъ компасъ, покрихъ го съ платно и, като го турихъ на масата, пожелахъ, щото, вмѣсто да се движи цѣлата маса, да се подвижи само магнитната стрѣлка, която бѣ и извънредно легка.

За дълго време опита не стана. Евзалиа джржеше дѣсната си ржка съ свити пржсти вжрху издигнатата му частъ, но пакъ никакво движение не се произведе. Нѣколко пжти си взема ржката ота тамъ, като казваше, че чувствувала болестъ въ пржстите; сжрдѣше се, за дѣто нѣмаше никакво движение, като искаше, безъ друго, този опитъ да излѣзе благополучентъ. Следъ нѣколко минути, стрѣлката се отклони на 15⁰ градуса, най-напредъ на една страна, послѣ на друга и най сетѣ се установи. Въ тази минута Евзалиа отне ржката си, като захвана да се оплаква, че чувствувала страшна болка въ пржстите, които азъ за дълго време бѣхъ привудентъ да разттивамъ, за да ги докарамъ въ нормално положение. Това движение нѣмаше видъ на нѣкое магнети-

ческо, нито електрическо, а просто едно механическо движение, произведено отъ нѣкъя неизвѣстна физическа сила.

Турения на масата електроскопъ сѣщо не показваше нѣкакви следи отъ присѣтствие на електричество. Въ тъмнотата се различавахъ въ него различни движения, но отъ чистъ механически характеръ; по такъвъ сѣщо начинъ закритата на масата хартия, въ сѣщото това време, когато всички се държехме единъ другъ за рѣцете, биде пренесено на биуфета, който бѣше отъ задъ медиума, и се тури на стѣжлената талерка за фрукти. По нея нѣмаше никакви знакове.

VI.

Следъ една малка почивка, захвана се новъ сеансъ. Колкото по-вече се занимавахме съ тѣзи явления, толкова по-лесно ставахъ. Отъ начало чухме нѣколко силни удари и единъ отъ тѣхъ удари силно рѣката ми и се прикосна до мене. Креслото, на което азъ сѣдѣхъ, заедно съ Евзация, като едновременно държехъ рѣцете ѝ и контролирахъ краката ѝ, бѣ въ тази минута отмѣстено. Азъ стоѣхъ наблизо до прозореца, а пердето, което висѣше на надолу, когато креслото бѣше отмѣстено, забелѣзахъ, че захвана да се подува, като че ли нѣщо живо имаше при него на диушето. Тутакси азъ заловихъ двата крака на медиума отъ двѣте страни и го обискирахъ, но не намѣрихъ друго нищо, освенъ два франга медни пари въ джеба ѝ, завързани въ кърпата, която тя извади отъ джеба си и тури на биуфета.

Въ сѣщата минута сѣщото кресло подъ мене захвана да се повдига тѣй много, щото ме принуди да стана. Тутакси азъ почувствувахъ че самото кресло се носи подъ главата ми и се тури на масата. Отъ само-себе си трѣбва да се разбира, че презъ всичкото това време ний безпрестанно контролирахме положението на медиума.

Освенъ насъ въ стаята никого нѣмаше и вратата бѣха затворени; въ това време жгѣла на стола, дѣто азъ стоѣхъ, се премѣсти въ жгѣла на стаята, така щото ни отъ едната страна, ни отъ другата, никой не можеше да дойде отъ задъ мене, безъ да ме закачи и същевременно безъ да отмѣсти Евзациа. Като станахъ, тя се приближи къмъ мене, сближи си двѣте колѣна къмъ единъ отъ краката ми и ми даде двѣте си рѣце да контролирамъ. При тѣзи условия, като я попитахъ, на какво сега да сѣдна, почувствувахъ нѣщо ласкаво да ме тупа по рамото, по лакета и, най-сетнѣ, вмѣсто кресло довтасва единъ столъ при мене, а невидимата рѣка легко ми потискаше рамото на надолу, съ което ме заставляваше да сѣдна на мѣстото си. Задъ мене бѣше стена. Евзациа извади краката си изъ подъ стола и ги тури въ моите колѣне. Двѣте ѝ рѣце азъ държахъ въ моите.

Въ това време санджчето на музиката, което бѣше на ближния столъ, бѣ пренесено на нашата маса и отъ рѣцете ни дойде на краката на Евзациа и следъ нѣколко минути отъ тукъ отиде въ жгѣла на стаята.

—Това санджче азъ го съборихъ, каза Евзациа, защото ме много безпокоѣше; но слушайте сега, то ще отиде на други двѣ отдѣлни мѣста.

Този часъ ний едновременно чухме повдигането на санджчето въ жгѣла на стаята и същевременно зачу се единъ звукъ, като че ли барабанъ биѣше. Евзациа зацѣшка: „О, Господи!“ и се протгна въ креслото, като че ли бѣ безчувствена, та азъ бѣхъ длъженъ да я подкрепя. Главата ѝ се отпустна на рамото ми и въ това време, като че ли нѣкоя рѣка, даже сѣкашъ бѣха двѣ, (едната азъ чувствувахъ много добръ) доближи ни главите една до друга, така щото ний се ударихме въ слѣпите очи. Следъ това настѣпиха страшни явления: масата падна на страна; единъ зави лицата ни, но при всичко това

азъ чувствувахъ презъ всичко време прикосновение-то на една ръка до лицето си, съ два или четири пръста, която дохождаше до рамото, лакета, брадата и колѣното ми. Единъ плетенъ столъ, който бѣше на страни отъ нашето колело, бѣ представенъ на фортепиано, изправено до стената; другъ единъ доста тежъкъ, като премина надъ главата ни, установи се на масата, и тѣй добръ се задържа, като че ли се бѣ уморилъ въ пътуването си. Единъ отъ присѣтсвуиущите пакъ го покри. Съ това като че ли му стана тъмно, за това той се премѣсти на другия край на масата.

Едновременно съ мене и други отъ присѣтсвуиущите чувствували различни прикосновения и надъ масата чували шумъ, като че ли коне тропали, прекъсвани отъ силни разни удари по масата, или милвания на рамената и ръцете, които били чути отъ всички. Когато благодарихме на тѣй наречения духъ, за дѣто, въпреки тъмнината, така остроже се обхождаше съ насъ, въ отговоръ на тази наша благодарностъ въ въздуха се чуха плѣсканията на двѣ ръце. Много пѣти тази невидима ръка ме дърпаше за тази ръка, съ която държахъ Евзипа, като се мъчеше щото двѣте ни ръце да се турятъ на средата на масата. Всички тѣзи явления често пѣти ставаха близо до медиума, но и тѣзи хора, които сѣдѣха далечъ отъ него, нерѣдко чувствували съприкосновениата.—

Въ това време, когато азъ размишлявахъ върху всичките тѣзи впечатления, г-нъ Прушински, който седѣше на другия край на масата, заяви, че чувствува по лицето си нѣкое прохладно духане; дошло до Графиня Е., (жената на унгарския дипломатъ), която държеше дѣсната ръка на Евзипа, (а азъ—лѣвата), графинята изказа мнѣние, че това духане произлизало отъ махането на голѣмата фотография, която се намираше на масата, понеже ужъ почувствувала прикосновението на тази фотография къмъ

лицето си. Но тя не бѣ още изказала това свое мнѣние, когато масата удари два пѣти много силно, съ което означаваше, че това не е вѣрно.

Въ това сѣщо време почувствувахъ, че нѣщо ми бутна подъ ржката тази фотография; потърсихъ я по масата, за да се убедя, че тази фотография си стои на по-преждното мѣсто; едновременно съ туй чувствувамъ много добръ едно хладно вѣнене надъ главата си, като че ли нѣкой мѣхъ духаше (нека спомѣна тукъ, че такова хладно духане азъ чувствувахъ и въ Следа, като си държахъ ржцете подъ масата. Тогавашното явление и това, което сега се случи, ме накараха да се позамисля, защото сѣщото нѣщо не рѣдко се случва и въ време на магнетизиране). По този начинъ невидимата, но, очевидно, разумна сила, искаше да ме убеди, че това духане никакъ не зависи отъ движението на фотографията.

Остава ми, освенъ това, да спомѣна още единъ епизодъ отъ този буренъ сеансъ. Въ времето, когато стола се сгромоляса върху масата и отслабна по-нататъшното му движение, въ въздуха надъ главата на медиума се чува движения на нѣкакви ржце, нѣщо като това, което става при магнетическите пасове „за концентрацията на флуидите“, и въ това време двѣ ржце захванаха да гладатъ медиума по лицето и тѣзи, които стоѣха близо до него, като възпроизвеждаше магнетически пасове отгорѣ надолу. Послѣ това, като прикриваше насъ, прозорчното перде прикрило и креслото и съ едно напръжение отъ ржце креслото се занесе по-надалечъ.

Като запалихме свѣщта, видѣхме, че креслото стои още на масата, а друга столъ, който бѣше още по-мекъ—на фортепианото, а по хартиата и на талерката, които бѣха отнесени отъ голѣмата маса на биуфета, намѣриха се знаци направени, види се, отъ прѣсти: на талерката се намѣри нѣщо, като цифрата три (3) или буквата Е; на хартиата не толк ва хубаво бѣха написани буквите i. o. (Евзалиа не знаеше

да пише, но буквите познаваше). Първия знакъ графиня Е., която заедно съ мене държеше Евзалиа за ръцете, взема за инициала за своето име; втория знакъ може да бѣше инициала на моето име и фамилия, още по-вече, че този знакъ, или нѣщо, като числото 70, появявало се е и по-рано въ сеансите на Евзалиа. Ръцете, както на медиума, така и на другите присѣтствуиущи бѣхъ чисти. Евзалиа, която бѣ силно измѣнена почти на половинъ часъ въ тъмнината, пожела една почивка.

VII.

Преди да почна по-нататѣшното описание на събраниата, добръ ще бѣде, ако се позапознаемъ нѣкакъ си по-отблизо съ медиума.

Евзалиа е около 38 години (увѣряватъ, че до четиредесетата си година щѣла право да казва годините си) и не изглежда да е по-стара; вечерно време при свѣтлината азъ бихъ я сторилъ много по-млада; но при дневната свѣтлина, набръчканото ѣ лице и бѣлата ѣ отъ лѣва страна коса показватъ я значително застарѣла. Цвѣта на кожата ѣ е червенъ, съ лежки следи отъ пшжи; чжртите на лицето е правилно, безъ недостатѣкъ, а изражението му е благодарно и умно; когато се смѣ много е симпатична и открита. Гласа ѣ не е до толкова звученъ и често пѣти е добжръ за басъ. Очите ѣ са голѣми, бой среденъ. Голѣмите букви, напечатани на книга, разпознава съ дѣсеното си око на разстояние отъ единъ метръ, а съ лѣвото—на разстояние отъ $1\frac{1}{4}$ метра. Челечетата на очите ѣ са малки и нѣкакъ криви. Съ лѣвото си ухо може да слуша часовника на $\frac{1}{4}$ метра раздалечъ отколкото съ дѣсеното. Джхането ѣ по-добръ може да се чуе посредствомъ лѣвата ѣ ноздра. Освенъ това отъ жжмъ лѣвата полвина на тѣлото си тя се чувствуваше много по-жргава и жива, отъ волкото въ дѣсената. Разпознаването точката на при-

основениата по естезиометра на Вебера малко или много е нормално, но непостоянно. Лъвия ѝ яйчникъ по-лесно се раздражнява. Пулса ѝ умѣрено се повдига, но сѣщо е много непостояненъ: преди почването на сеанса бѣше отъ 90-110, а следъ сеанса 88; презъ времето на най-силните явления отслабва и по нѣкога сѣвсѣмъ се изгубва. Хипноскопа на дѣсната ржка показва продължително изгубване на студъ, на лѣвата това дохожда до най-висока степенъ, което показва въ отношение чувствителността къмъ хипнозъ, че то се намира развито въ най-виша степенъ въ лѣвата страна на тѣлото. Предъ опасността чувства въртене на шеметъ и една неприатна тежестъ въ лѣвата половина на главата, а особено въ слѣпите очи, което ѝ било причинено отъ едно падане, когато била дѣте. Натискането на тѣзи мѣста произвежда едно чувствуване, като че ли мравки пълзятъ по всичката половина на лѣвата страна по тѣлото ѝ. Мускулната ѝ сила е средна, а следъ сеанса бѣше понижена.

Евзалиа нѣма никакво образование. Че тя не знае и да чете, може да се убедите отъ това, че тя се мъчеше съ голѣмо желание да разбере едно изречение, което твърдѣ много я интересуваше. Когато пише писма, задължава обикновенно своите познати, и често пѣти тѣ биватъ написвани съ много хубавъ слогъ. По ржчната работа тя умѣ много, а мъжа ѝ служи, като машинистъ въ единъ въ Неаполитанските театри. Първия ѝ мъжъ умрѣлъ отъ охтика. Дѣца нѣма. Преди осемъ години зимала за свое едно десетгодишно сираче, което тази година оженила.

Публични сеанси не дава, а и на частните не тѣй охотно се сѣгласява, освенъ просбата ако е отъ нѣкои познати, понеже тѣзи сеанси на нея ѝ дѣйствуватъ вредно. Не приема никакви възнаграждения и никакъ не е користолюбива. Ако допирането на нѣкого отъ тѣзи, които са поканени да взематъ участие въ сеанса, ржката до лицето, ѝ произведе не-

приятно усещане, то тя се отказва, защото знае, че нищо нѣма да види. Сеансите само тогива не се изпѣлвяватъ точно, когато тя е нездрава или нѣкакъ си раздразнена. За да стане единъ сеансъ, тя трѣбва да бѣде спокойно настроена, а въ сѣщото настроение трѣбва да са и присѣтствуиущите. Никое отъ важните явления не може да запомни и никакви обяснения не може да даде.

Психическата ѝ природа: впечатлителна, решителна, трезвенна, съ силна воля, постоянна и твърда, малко идеална, не мечтателна, щедра въ своята симпатия, сѣщо и въ антипатията си, не е кокетка, самолюбива и отмѣстителна. Нѣма ни истерически припадѣци, нито пѣкъ нѣкоя друга нервна болестъ. Такъвъ е въ общи чѣрти, до колкото азъ можахъ да го разбера, психо-медицинския портретъ на тази манинка фигурка, която е успѣла вече, въ разните краища на Европа, да направи превратъ въ научните възгледи на десетки естествоизпитатели, философи и медици.

VIII.

На другия сеансъ азъ контролирахъ лѣвата ръка и кракъ на Евзапия, а дѣсната бѣше подъ контрола на доктора Суліе, автора на книгата „Хераклите“. Освенъ многократните поднимания на масата, които схванахме съ фотографическия апаратъ, и други по напредъ спомѣнати явления, ний имахме и слѣдущето:

Преди да се почне сеанса, азъ самъ турихъ тежкото пиано до стената, клавиатурите да са до стената, и тѣй добръ го прилепихъ къмъ нея, щото по никой начинъ не бѣше възможно да се допрешъ до клавиатурите, безъ да издадатъ гласъ. Пианото бѣше далечъ отъ насъ на 2-3 метра.

Следъ като се направиха нѣкои и други предварителни явления, масата съ нѣкакви по-голъми вър-

тения захвана да се приближава към пианото по такъв начин, щото Евзалия и най-близките до нея участници въ сеанса, които се държеха ръка за ръка, захванаха гърбомъ да се приближаватъ към пианото и застанаха не на далекъ отъ него. Въ това сжщо време пианото съ едни силни движения захвана да се отмѣстува отъ стената и да обръща единия си край къмъ насъ, като тласкаше всичкома ни къмъ средата на стаята. Като си възвърнахъ главата, азъ, благодарение на отражението на свѣтлина, която идеше отъ прозореца и падаше на лжсковото пиано, можахъ да видя, какъ клавиатурите съ гласъ се отвориха и затвориха нѣколко пѣти. Тукъ не видѣхъ никаква ръка. По нашето желание изсвириха се нѣкои и други аккорди, изсвирени, очевидно, отъ неизкуствна ръка (Евзалия не знае да свири). Следъ това масата изказа желание да отиде въ другия, потъмния край на стаята. Като видѣхме това, ний поискаме да я пренесемъ на ржце на желаното мѣсто, но тя (масата) сжрдито (не се смѣйте, моля) удари два пѣти, застана на двата си крака, като конь, когато се изправи, и, като дресиранъ конь въ циркъ, на тѣзи два крака се отправи къмъ желаното мѣсто, додѣто ний едва ли си допирахме пржстете до нея. Като дойде до вратата, масата се сгрѣ и азъ почувствувахъ надъ главата си нѣщо, като санджкъ; оказа се, че това бѣше футлера на фотографическия апаратъ, който г-нъ Бакаловичъ бѣше настанилъ въ другия жгжлъ на стаята на 5-6 метра разстояние отъ насъ. Следъ това цѣлата голѣма обѣдна маса се издигна въ въздуха, като позвуча нѣколко минути надъ нашата маса; пжрвата маса азъ можахъ да видя въ въздуха, благодарение свѣтлинката, която идѣше отъ противоположните врата.

Освенъ това, благодарение пакъ на тази сжщата свѣтлина, азъ забелѣзахъ, че Евзалия си подигнала дѣсната ръка, заедно съ ржката на сжседа, който я държеше, въ направление къмъ голѣмата обѣдна

маса, която стоѣше на средата на стаята. Когато Евзациа съ едни условни знаци и болки сие си ржката, голѣмата обѣдна маса се закрепи на мѣстото си, като направи единъ разкратъ въ направление къмъ насъ. Тя си подвижи ржката и веднѣжъ и дважъ и за всѣко нейно движение масата се приближаваше къмъ насъ, така щото, най-сетнѣ, азъ почувствувахъ, какъ тя ме удрѣше полегка съ единъ отъ краищата си. Въ отговоръ на изказаното ми желание, щото молива да напише нѣщо, получиха се нѣкакви фигури на четвъртинската хартия, която бѣше турена върху масата; следъ това тази хартия бѣше хвърлена върху моята глава и тази на Евзациа, следъ което двѣ рѣце сближиха главите ни до толкова, щото хартията да можеше да се задържи. Масата удари седемъ пжти, което означаваше: Luce (свѣтлина). Когато запалихме свѣщта, видѣхме, че хартията се държеше между насъ, пианото дошло до средата на стаята, а голѣмата обѣдна маса бѣ пжхната подъ нашата.

Като пропуштамъ четвъртия сеансъ, като маловаженъ, ще спомѣна петия и то само това отъ него: По нашето желание надъ главите ни се появиа нѣкакви малки огніове, които приличаха на свѣщи. Тѣзи, които азъ видѣхъ, имаха златенъ цвѣтъ и като че ли бѣха се появили надъ главата на медиума, или на права линия по средата на стаята, продължаваха се за нѣколко мигновения и се изгубваха. Тѣзи огніове не можеха да бждатъ произведени съ помощта на фосфоръ, нито пжкъ приличаха на огненни искри, но на нѣщо златно, което блѣстѣше съ умѣрена свѣтлина.—

(Слѣдва).

Книгата на духовете.

отъ Аллана Кардека.

(Продълж. отъ кн. IV).

Спиритически посещения между живи личности.

413. Принципа, който имаме за освобождението на душата въ времето на сжия, произвежда едно мнѣние, че имаме едноврѣменно едно двойно съществуване: съществуването на тѣлото, което ни дава живота за възприемане външните впечатления, и съществуването на душата, която ни дава вътрѣшните тайни съобщения съ външния миръ. Нашите разсуждения върни ли са?

„Въ свободното състояние на душата, живота на тѣлото отгъщава мѣсто на душата, но това не са двѣ съществувания: то са по-добръ да кажемъ, двѣ фази на същото съществуване, защото човекъ не живѣе двойно.“

414 Двѣ лица, които са познаватъ, могатъ ли да се посетятъ на-сжнѣ?

„Да; освенъ тѣзи, които познавате, нъ още много, които мислите, че не познавате, вие ги посещавате, като се събирате и се разговаряте. Безъ да се съмнѣвате ни най-малко, можете да имате приятели въ други градове, съ които да се сношавате. Посещението на-сжнѣ на разни приятели, роднини и знакоми е толкова обикновено, щото го връшлите всѣка нощъ.“

415. Каква полза можемъ да имаме отъ тѣзи нощни посещения, като съвсѣмъ ги не помнимъ?

„Често следъ сжия остава едно самосъзнание, едно самородно чувство у човека; то е извора на едни дѣйствителни мисли и понятия, които самопроизводно, безъ да може да си ги обясни, дохождатъ въ ума му; и тѣ не са друго освенъ онѣзи мисли, които е изчерпалъ въ разните нощни разговори.“

416. Човекъ може ли да предизвика спиритически посещения чрезъ своята воля? Напримѣръ, може ли да каже като лѣгне да спи: тази нощъ желая на сжнь да се срѣщна съ еди-кой си личностъ; да ѝ поговоря и да ѝ кажа еди-кое и кое?

„Въ такъвъ случай ето какво става. Човекъ заспива, духа му се освобождава и това, което човека реши, духа много често не го одобрява и не го последва, нито изпълнява, защото живота на човека малко интересува духа, когато е свободенъ отъ материата. Това се случавя у човеци доста възвишени; другите прекарватъ сжвѣтъ иначе своя духовенъ животъ; тѣ се предаватъ на своите земни страсти или оставатъ въ сжвжршенно бездѣлие. И тжй се случавя духа да посети лица, които желаетъ, нъ не онѣзи, които е мислилъ, когато е билъ въ бодро сжстояние.“

417. Едно достаточно число възплотени духове могатъ ли да се сжбиратъ наедно и устройватъ сжбрания?

„Безъ никакво сжмнѣние; вржжките на едно старо или ново приателство често привличатъ духовете, които се считатъ щастливи да се сжбиратъ и устройватъ общества.“

Съ думата *стари* трѣбва да се подразумѣ свржски отъ приателство направени въ минали сжществувания. Отдаваме на сжнщата едно вджжновение отъ идеи и възвишени мисли, изчерпано отъ тайните разговори на духовете, на които извора не знаемъ положително кой е.

418. Нѣкой си, ако би помислилъ, че е умрѣлъ нѣкой отъ приателите му, нъ който въ дѣйствителностъ е живъ, може ли да се срѣщне съ него на сжнь и тжй узнае, че е живъ? Въ такъвъ случай може ли да има едно самосжзнание следъ като се сжбуди?

„Като духъ, разумява се, може да го види и познае неговата сждба, освенъ ако му е наложено като наказание да вѣрва въ смжртта му; иначе той ще има едно предчувствие за неговия животъ или смжртъ.“

Тайно предаване на мисълта.

419. Отъ гдѣ произхожда, щото една и сѣща мисль, напримѣръ, за нѣкое си откритие, да се прояви съ едно и сѣще време у много точки на свѣта?

„Ние вече казахме, че презъ времето на сѣня духовете се сжобщаватъ по между си; затова, когато тѣлото се сжбуди, духа помни несжзнателно, каквото научи въ тѣзи сжобщения, а човека като не може да си обясни и узнае всичко, мисли, че е направилъ откритието отъ само-себе си. По тази причина у много личности сжвременно се проявяватъ сжщитѣ мисли, откритиѣ и предприѣтия, и всѣкой се труди да ги разпространи безъ да се колебае.“

Наша духъ често сжобщава самъ презъ времето на сѣня на другите духове главните си вчерашни занятия и бждщи намѣрения.

420. Духовете могатъ ли да се сжобщаватъ ако тѣлото не спи?

„Духа не е затворенъ въ тѣлото като въ нѣкоя кутия; той блѣщи кржгомъ и ето защо желае да се сжобщава съ други духове, при все че е сжвсѣмъ въ бодро сжстояние.“

421. Отъ какво произхожда, щото двѣ личности сжвсѣмъ бодрствуиуци да изказватъ въ едно и сжщо време сжщата мисль?

„Тѣ са два духа симпатични единъ кжмъ другъ, като се сжобщаватъ на сжнѣ и внезапно си изказватъ взаимно еднаквите мисли, даже когато тѣлото не спи.“

Между духовете има едни, които, като се срѣщнатъ, веднага мислите имъ се сжсждатъ и се споразумяватъ; тжй сжщо между човеците има нѣкои си, които безъ никакжвъ разговоръ и разни вжжкашни обяснения се споразумяватъ и вникватъ единия въ душата на другия: тѣ говорятъ езика на духовете.

Летаргия, катаlepsия, мнима смъртъ.

422. Онѣзи, които подпадатъ въ летаргия и катаlepsия, въобще слушатъ и чувствуватъ какво става около тѣхъ, нъ не могатъ да го изкажатъ; дали слушатъ и чувствуватъ презъ тѣлесните си чувства?

„Не, тѣ слушатъ и чувствуватъ чрезъ духа; духа се сеща, нъ не може да се сжобщава съ околните си?“

— Защо не може да се сжобщава?

„Защото сжстоянието на тѣлото препятствува. Това особено оцѣпенено сжстояние на органите ви показва ясно, че въ тѣлото на човека има още нѣщо освенъ материалното тѣло, което живѣе и мисли.“

423. Въ време на летаргия духа сжвршено ли се отдѣля отъ тѣлото и следъ малко пакъ се връща, —защото тѣлото се показва сжвсѣмъ като мржтво?

„Въ летаргията тѣлото не е сжвсѣмъ мржтво, защото въ това време разни променения се връщатъ въ него. Животворното начало се намира минутно въ спяще оцѣпенено сжстояние, както се случаватъ у пашкуля. И тѣй духа е сжединенъ съ тѣлото догдѣто то е живо; когато свржзките се разкжсатъ отъ истинската смъртъ т. е. изврши се разстройство на органите, раздѣлението е сжвршено и духа се не връща вече. Когато се случи нѣкой човекъ да има всичките вжжкжшни знакове на истинската смъртъ и пакъ се сжживи, то значи че смъртта не е била пжлна.“

424. Може ли чрезъ разни помощи, дадени благо-разумно и съ време, да се поджржжжтъ жизнените вржжски, готови да се разкжсатъ невжжжжратно, и съ този начинъ да се вжжжжрне живота на болния, който безъ тази помощъ би загиналъ?

„Да, може; вие имате всѣжжжждневно разни доказателства; въ такжжвъ случай магнетизма е едно силно средство, защото дава на тѣлото животворния токъ, отъ който тѣлото се е лишилъ, или има малко

количество и не може да поддържа функциите на органите.“

Летаргиата и каталепсиата иматъ сжщето начало, което е минутното изгубване на чувсвата и движениата, и произлиза отъ физиологическа нѣкоя причина, още необяснима. Тѣ помежду си се различаватъ по това само, че въ летаргиата преустановлението на животворните сили е общо и дава на тѣлото всичката вжнкашность на смъртта; въ каталепсиата е частно и влиае само на нѣколко части на тѣлото, тѣй щото разума остава свободенъ и не оставя следи на мнима смъртъ; летаргиата е всѣкога естествена; каталепсиата е внезапна и може да бжде предизвикана и унищожена изкуствено чрезъ магнетизма.

Сомнамбулизмъ.

425. Естествениа сомнамбулизмъ има ли нѣщо общо съ сжнищата? Какъ трѣбва да сего обяснимъ?

„Въ сомнамбулизма душата се освобождава много по-вече, отъ колкото въ време на сжня, и способностите биватъ по-развити; душата има понятия по-проницателни и по-ясни отъ колкото на сжнѣ. Въ сомнамбулизма душата е всецѣло на себе си; тѣлесните органи се намиратъ въ единъ видъ каталепсиа, тѣ не са вжзприемчиви на вжнкашните впечатления. Това сжстояние се проявява по-вече въ времето на сжня. Тогава е най-удобната минута, гдѣто душата може минутно да остави тѣлото, което се предава въ покой, неизбежно пужденъ за материата.

Когато явленията на сомнамбулизма се проявяватъ, то е духа, който, занятъ съ нѣкои и други мисли, се предава въ нѣкое дѣйствие, въ което има нужда отъ движението на тѣлото и което тогава употреблява, както би употребилъ нѣкой столъ, или всѣкой другъ материаленъ предмѣтъ за физическите явления; или даже вашата ржка за нѣкои си писмени сжобщения. Въ времето на сжнищата, които нѣкои си помнятъ, мозачните органи захващатъ да се сжбуждатъ; тѣ прииматъ не напжлно впечатлениата произведени отъ ржчните предмѣти или вжнкашни-

те причини и ги предаватъ на духа, който тѣй сжщо въ покой не приема осв нѣ чувства смутени, разжсани и безъ никаква смисълъ, набржкани съ преопредѣлени възпоминания отъ този животъ или отъ миналите сжществувания.

И тѣй, лесно се разумява защо сомнамбулите не помнятъ нищо и защо сжнищата, които помнятъ, често нѣматъ никаква смисълъ; казвамъ често, защото случавя се да са следствиата на възпоминания отъ важни обстоятелства на нѣкое минало сжществувание и по нѣкогажъ даже биватъ единъ видъ самовдхновение за въ бждщето“.

426. Сомнамбулизма, който наричатъ магнетически, има ли нѣкое сношение съ природния?

„Той е сжщия, само че единия е самороденъ, а другия изкуствено предизвиканъ.“

427. Коя е природата на дѣеца, що наричатъ магнетически токъ?

„Животворния токъ, животворното електричество, вечно сжщия преобразованъ всемирень токъ. (fluide universel)“

428. Коя е причината на сомнамбулическото ясновгледство?

„Казахме го: Душата; душата гледа“.

429. Какъ, сомнамбула може ли да вижда презъ непрозрачните тѣла?

„Непрозрачните тѣла са само за вашите груби органи непрозрачни; ние казахме и по-горѣ, че материята не може да препятствува на духа, той прониква и минава въ всичко и презъ всичко. Често магнетисания ви казва, че вижда съ челото или съ колѣното си и т. н.; вие, потжнали въ материя, не можете да разумѣте, че той може да вижда безъ помощта на органите; даже той самъ не се сеща и мисли, че има нужда отъ органите, нѣ ако го оставете свободенъ, той ще разумѣ, че може да вижда съ всичките части на тѣлото си, или по-добрѣ да кажемъ, той ще вижда съ всичкото си тѣло,“

430. Тѣй като ясногледството на сомнамбула принадлежи на душата или на духа, защо той не вижда всичко и защо често казва нѣща несъществуващи?

„Най-напредъ, трѣбва да знаете, че не е дадено на ниските и долни духове всичко да видятъ и всичко да знаятъ; много добръ знаете, че сомнамбула е потъналъ цѣлъ въ вашите заблуждения и предразсѣждци; и послѣ, тѣй като е още сѣдиненъ и окованъ въ материята, той не може да упражнява всичките си способности като духъ. Богъ е далъ на човека тази способностъ съ цель да се ползува, а не за да се учи това, което трѣбва да не знае; ето защо вашите сомнамбули не знаятъ всичко и падатъ въ разни заблуждения.“

431. Кой е извора на врождените идеи на сомнамбула и какъ може да говори съ голѣма точностъ за нѣща, които въ будно състояние никакъ не е зналъ и които по нѣкогажъ са много възвишени и недостижни за неговите умствени способности и развитие?

„Споредъ всичко горѣказано произлиза, че сомнамбула притежава много по-вече знания, отъ колкото вие може да си въобразите, само че тѣзи знания у него спятъ, защото неговото покривало е много грубо и му препятствува да си ги припомни. Нѣ окончателно какво е той? Това сѣщо, което и вие: духъ въплотенъ въ материя за да изпълни своето предназначение. Много пѣти ви казахме, че ще живѣемъ пакъ; че ще умремъ и ще се родимъ много пѣти. Именно това променение прави сомнамбула да забравя въ материалния си животъ това, което е можалъ да се научи въ духовния и предпоследния въплотенъ животъ. Когато попада въ онова състояние, което вие наричате *кризисъ**), той си припомнива

*. Кризисъ се нарича онова състояние, въ което попада сомнамбула най-често когато спи. Той спи съ отворени очи, съ неопредѣленъ и смутенъ погледъ; ходи въ далечни опасни мѣста, нише, занимава се съ разни умствени въпроси, върши разни работи и се излага на всякакви опасности.

почти всичко, но не съ подробности; той знае много нѣща, нъ не знае отъ кждѣ и какъ притежава тѣзи звания; щомъ като застане кризиса, всѣко възпоминание изчезва и всичко влиза въ тъмнината.“

Опита показва, че сомнамбулите получаватъ сведения и отъ други духове, които ги учатъ какво трѣбва да говорятъ и имъ налагатъ въ каквото иматъ нужда; това особено се забелѣзва въ лѣчителните средства и разните рецепти. които даватъ: духа на сомнамбула вижда злото, другъ духъ му показва лѣкарството: това двойно дѣйствие понякогажъ е тайно, а по нѣкогажъ се открива отъ честите изречения на сомнамбула: казаха ми да кажа, или за-прещаватъ ми да кажа това; въ последния случай, всѣкога има опасностъ да се постоянствува за по-вече обяснения, защото тогава лошите духове се ползватъ и могатъ да изкажатъ всѣкакви лъжи, безъ да се грижатъ за последствиата.

432. Какъ може да се обясни далечното гледане на нѣкои си сомнамбули?

„Душата не ли се пренася въ време на сжня? Сжщото това се случва и у сомнамбулите.“

433. Силното или слабото ясногледство на сомнамбула отъ физическите ли органи зависи или отъ природата и сжвършенството на вжплотения духъ?

„И отъ едното и отъ другото; има природни предразположения, които позволяватъ на духа да се освобождава по-лесно отъ материята“.

434. Способностите, съ които е обдаренъ сомнамбула, сжщите ли са онѣзи, които духа има обикновенно следъ смъртта си?

„Горѣ-долу сжщите, само трѣбва да се обрѣща внимание, че духа е сврзванъ още съ материята.“

(Слѣдва).

Телепатиата.

(Изъ Messenger)

Конференция дадена отъ г. Делбюфъ, професоръ въ Лиежския университетъ, на 29 Май 1895.

Недѣйте мисли, Господа, че ще ви говоря за таинствени нѣща. Телепатиата, за която ще ви раз-
правамъ, се състои въ съобщаването между два ду-
ха, двѣ интеллигентности, два мозъка, ако щѣте, безъ
посредството на познатите чувства. Явлениата отъ
този родъ са безконечно по-разнообразни, отколкото
вий не можете да предполагате. Азъ трѣбва обаче
да обявя, че самъ не съмъ наблюдавалъ: но всички,
които потвърждаватъ автентичността на тия факти, са
толкова почтени лица, толкова увѣрени въ само-
себе си, че сме заставени да вземемъ казаното имъ
подъ сериозно внимание.

* *

Г. де Парвилъ говорѣше скоро за едно шестго-
дишно момче, Лудовикъ Х..., което репавало дѣ-да-
е-си въпроси, стига само да се намирало отстрани
на майка си. Различни задачи са му били задавани
и то отговарѣло точно. Още по-вече, дѣтето отгова-
рѣло на въпроси, преди тѣзи да бждатъ формули-
рани; всѣкога отговорите, които то давало, не може-
ли да излѣзатъ вънъ отъ идейните граници на май-
ката. И, чудно нѣщо, отдалечи ли се майката, то
изгубвало отведнажъ своята особенна дарба.

Професоръ Реше, отъ Парижската Медицинска
Школа, изследвалъ Лудовикъ и призналъ дѣйстви-
телността на явлението, състояще се въ туй, че дѣ-
тето четѣло мислите на майка си.

* *

Други случай. Едно младо момиче на 18 годи-
ни стана слѣпо впоследствие едно студено окъпва-
не, що то неволно направило презъ едно пжлзаряне.
Отъ тая случка то стапало тѣжно и умислено. Но,

удивително нѣщо, то досещало всичко, каквото се вършело около него и даже въ сѣседните стаи.

Така на 8 Януари 1887, като се намирало самичко, сутрината, то приело визитата на единъ роднина, който дошелъ да го извѣсти, че се случило нѣщо съ сестра му презъ разходката ѝ съ конь. Преди новодошлиа да си отвори устата и продума дума, слѣпото момиче му разказало случката и притурило, че сестра му страдала много въ областта на крѣста, което било вѣрно.

Другъ единъ день, като се намирало отстрани на сестра си, която четѣла съ високъ гласъ, то захванало само да продължава да чете наченатото четмо отъ сестра му. Повикания лѣкаръ най-първо се сжмнѣвалъ въ туй, което му разказвали; но повторителните и убедителни опити го накарали да установи, че това слѣпо момиче чете като да има очи въ нормално сжстояние.

* *
*

До тука, фактите, които ний привеждаме, не обгръщатъ освенъ отношения между живи личности. Следващия случай излазя допѣкждѣ вжнъ отъ тоя видъ.

На 24 Февруари 1889, Едуардъ Волфъ станалъ жертва на една случка въ единъ параходъ въ Чикаго.

Сестра му, която живѣяла далечъ отъ тамъ, около деветъ и половина часа сутринта, следъ като мжжъ ѝ отишелъ въ писалището си и дѣцата ѝ на училището, била обхваната отъ една силна печаль. Тя се оттеглила въ трапезариата да приготи една чаша чай. Отведнажъ тя се вижда обиколена отъ единъ облакъ и, като се обръща, сжзира брата си съ моряшки костюмъ, гологлавъ, носящъ панталони съ прегжнати крачули, една синя на прѣчки риза, повлѣченъ отъ едно вжже и падналъ на джното на единъ параходъ. Не само тя разпознала твжрдѣ хубаво образа на брата си, но тя видѣла сжщо вида и подробностите на парахода.

Около десетъ и половина часа сутрината, мжжъ ѝ, извѣстенъ съ телеграма за случката, влиза въ къщи да ѝ обади, че братъ ѝ е боленъ въ болницата въ Чикаго. Тя му разказала необикновенното видение, що имала.

Като се направило провѣрка, намѣрило се, че разказа на сестрата билъ абсолютно потвърденъ и точенъ въ най-малките си подробности.

* *
*

Презъ Януари 1889, единъ простъ, но сжвършенно автентиченъ фактъ е отбелѣзанъ въ Вашингтонъ.

На 14-и отъ този месецъ, Г-жа Х., като влиза у дома си, се препънала и паднала безъ да си обаче причини нѣкоя вреда.

Г-жа Б., нейна приятелка, която се намирала у тѣхъ си, далечъ отъ мѣстото на случката, видѣла падането на Г-жа Х., като да е била отстрани ѝ. Обаче тя толкова сжмнително се отнесла къмъ това видение, че се отказала да вѣрва. При всичко туй, подтикната отъ любопитство, тя писала на приятелката си и я попитала, ако дѣйствително тя е паднала въ еди-кое мѣсто, по еди-кой часъ. Било отговорено, че писаното било точно тжй.

* *
*

Докторъ Майерсъ, който се е много занимавалъ съ телепатиата, задалъ на лицето на горния случай следните въпроси:

1-о Сжщия ли костюмъ носѣше Г-жа Х. при падането си, какъвто е имала при последніото ѝ свиждане?

2-о Точно въ сжщия часъ на падането ли имаше видението, или по-преди, или по-сетнѣ?

3-о Не сте ли имали други видения при други обстоятелства?

4-о Дали Г-жа Х. не е правѣла често подобни падавания?

(Г. Делбіофъ привлича особено вниманието на своите слушатели върху начина на горѣформулираните въпроси).

Странните на пръв погледъ явления, за които ви говориме, са били констатирвани презъ всички времена и наблюдавани отъ най-древно време. За да не цитираме освенъ единъ примѣръ, припомнете си Цицерона, който говори за двама пѣтника, отъ които единия трѣбѣлъ другия. Презъ сѣня си, единия отъ тѣхъ вижда другия като става жертва на едно престѣпление. Три пѣти умрелии се показва на живия, който най-послѣ се решава да послуша приятелския гласъ, да иде на мѣстопрестѣплението и да сполучи да хване престѣпника.

Най-главното, което гоня съ настоящата си конференция, продължава г. Делбюфъ, е да ви предпазя отъ догматическото и систематическо отричане.

* *
*

Въ 1784, Пиузезиуръ съобщаваше на Паришката Медицинска Академия резултата на своите изследвания по въпроса за изкуствения сомнамбулизмъ, двойното зрѣние и пр. Академията назначи една комисия за да се занимае съ изучаването на тѣзи явления. Тази комисия не констатира никога нищо и въ 1841, около 60 години следъ съобщението на Пиузезиура, тя заклѣчаваше, че тие, които потвърждаватъ реалността на подобни явления, са или измамени или измамници: че не трѣбвало по-вече да се занимаватъ хората съ тѣхъ, отколкото съ квадратурата на кръга или вечното движение.

Следъ това единъ корсиканецъ на име Петръ Кони прати също единъ мемоаръ на Академията на Медицината, въ който той излагаше по единъ подробенъ начинъ многото излѣчения, които получилъ презъ годините 1831, 32, 33. Изобщо четире, петъ сеанса бивали достатѣчни на Петръ Кони за да получи излѣчението на болести като подагратата, диспепсията, изчезването на гласа. Прочутата комисия на Академията присъедини писмото на корсиканския магнетизаторъ къмъ своя още по-прочутъ рапортъ,

дѣто докторално и безапелационно прибавѣше, че се пазѣла да притури какви-да-е коментарии, защото това било нѣщо пълно съ шарлатанизмъ и погрѣшностъ...

* *

Когато ний виждаме единъ работникъ по желѣзницата да намира върху една дръжка за да под-вижи нѣкой показателенъ дискъ на разстояние, ний си казваме, че между дръжката и диска има нѣщо посредническо: то е една *желѣзна пръчка*. Защо са зели желѣзо, а не олово? Защото желѣзото има по-голъма кохезия, ще ни се каже. Какво е туй кохезия? Имало ли е вѣкога нѣкой, който да се е опиталъ да ни опредѣли, да ни анализира кохезията (привлекателната сила между атомите)?

Азъ имамъ два диапазона, които ми даватъ еднакво нотата *ла*. Азъ тургамъ въ трептение единия и забелѣждамъ, че и другия трепти по симпатия. Какъ става туй? Азъ зная добръ, че ще ми кажите, че диапазона А раздивижилъ въздуха, че *еднозвучните вълни на въздуха* са отишли сами по себе си да подѣйстватъ върху диапазона Б и да го накаратъ да затрепти въ унисонъ съ първия.

Но азъ вземамъ два магнита и ги направлямъ да си дѣйствуватъ презъ разстояние единъ на други, безъ нѣкакви нѣща да служатъ за съединителенъ посредникъ. Има етеръ, ще кажете вий, и при това разстоянието е единъ важенъ факторъ въ тоя частенъ случай.

Ако си служи съ телефона, вий ще ми кажите пакъ, че електричеството—на което нито вий, нито азъ познаваме сжщността—ще занесе моята речъ далеко по тела, който свръзва двата апарата; но тука вече разстоянието нѣма никакво дѣйствие, защото е много голѣмо.

Въ всичките тѣзи примѣри, които избрахме и които са телепатически случаи на физически планъ, ако можемъ така да се изразимъ, вий сте забелѣжели, че тѣзи опити предполагатъ всѣкога едно сред-

ство за сжобщение между двата предмѣта малко — много симпатически единъ на други: било желѣзенъ телъ, било въздухъ, било електричество, било свѣтлина, която ни дава възможность да виждаме звѣзди, разположени повѣкога на нечути разстояния.

Сжщо тжй, за да могатъ два мозжка да трептятъ въ унисонъ, както горѣприведените диапазони, трѣбва да бждатъ симпатични единъ на другъ.

Вий ме питате, ако може да се направятъ опити по телепатиага. Азъ не вѣрвамъ*) Изучаването на тая дарба се ограничава въ наблѣудения, както въ астрономиата, а не и въ опити.

Даже опитите отъ този родъ въ хипнотизма са мжчни: така напримѣръ, скептицизма е единъ разстроителенъ елементъ и, за моя лична смѣтка, това е тжй вѣрно, че азъ не мога да хипнотизирамъ едно лице, ако има отстрани ми нѣкой, който не вѣрва или показва и най-малката ирония. Така щото, когато сжмъ повиканъ да хипнотизирамъ нѣкое лице, имамъ всекога нужда да зная името на доктора, който ще ме придружава. Ако имамъ работа съ единъ скептикъ, азъ се оджржамъ по-скоро, отколкото да ида предъ единъ неуспѣхъ.

* *
*

Нѣкога по пазарите дохождатъ, макаръ твжрдѣ рѣдко, нѣкои личности надарени съ необикновенни способности.

Така напоследжкъ пристигна въ Вервие, мисля, една жена Лиулли, която повтарѣше високо това, което се казваше ниско и далече на мжжа ѝ. Единъ професоръ въ Монпелие я изследва и заклѣчи въ полза на реалността на мисленното предаване и че липсватъ всекакки обмами.

Преди нѣколко време, въ Клермонъ—Ферранъ, г. Б. мислѣше, че се намира въ присжствието на че-

*) Почтенния професоръ, види се, не знае за телепатическите опити на Английския ученъ списатель Сгеда. (Вж. статиата „Духовно телеграфиране“ въ „Н. Св.“ кн. XII, год. III, стр. 379). Б. Р.

тирма момжка, които имаха дарба да четатъ мислите му, когато биваха въ хипнозъ. Г. Б. имаше ли отворена предъ себе си нѣкоя книга и поискаше ли нѣкой отъ тѣхъ да му прочете какъвто и да е редъ, той биваше отведнѣжъ задоволяванъ. Но единъ день той забелѣжи, че единъ отъ тѣхъ четѣше 55 вмѣсто 53. Заинтригуванъ, г. Б. повтори опита и се увѣри, че момжците четели въ неговите очи като въ огледало. Това не трѣбва да ви очудва, понеже азъ самъ подновихъ опита съ единъ мой приятель, който не бѣше хипнотизиранъ. Така, цифрите, които иматъ три милиметра височина, се отразяватъ въ око-то подъ величина $\frac{1}{10}$ отъ милиметра. Като вземете, че свръхвъзбудителността да око-то е твърдѣ чувствителна въ хипноза, ще се убедите лесно, че това четене въ око-то е възможно.

* *
*

Ето нѣколко изследвания и опити, които са били предприети и реализирани. Единъ нѣмски хипнотизаторъ мислѣше едно число и сужета го повтарѣше: нѣкои дни резултатите биваха задоволителни, а нѣкои дни биваха недостатъчни.

Рише опита горѣ-долу сѣщия начинъ, но съ карти за игра. *А* се намираше въ една зала, *Б* въ друга. Първия мислѣше нѣкоя карта и втория трѣбваше да я каже. Рише увѣрява, че достигналъ до единъ резултатъ, който надминава до около една третя вѣроятния шансъ на сполуките, що може човекъ да има съ двѣ нехипнотизирани лица. Азъ повторихъ този опитъ, но като махнахъ едната отъ четирѣхъ бои, и достигнахъ до единъ резултатъ повече отрицателенъ: сужета обявяваше картите взети между тѣхъ, които не сѣставляваха частъ отъ приготвената игра....

Слугинята ми, Гюстина, си отива у тѣхъ преди нѣколко време и вмѣсто да се завърне вечерта презъ една гора къмъ най-ближната станция, тя ме помол-

ва да остане до сутрината. Освенъ туй тя ме моли да я разбудя чрезъ мисълта си.

Става тжй, че нея сутрина около четире часа, противъ обикновенната ми привичка, азъ схмъ заспалъ дълбокъ сънь и Гюстина, като се завърна, ми извѣсти, че е станала рано-рано и ми благодари за дѣто схмъ я разбудилъ. А такова нѣщо азъ не бѣхъ сторилъ.

* *
*

Музикантината, който прѣвъ е разгадалъ Аполоновата химна; Шанполионъ, който откри смисълта на иероглифите, и палеонтолозите, които превъзсѣдадѣхъ предисторическите времена, не ни ли показватъ, че трѣбва да има между тѣхния мозжкъ и остатките на миналото нѣщо като една свръзка, една съединителна черта, една странна симпатия? Защото, какъ така други не направиха тѣзи открития преди тѣхъ? Какъ да се обясни, че преди сто години никой не разбираше иероглифите, както не разбиратъ нашето писмо сегашните диваци?

Ако Волтеръ се явеше сега между насъ и, следъ като направѣше едно посещение въ единъ градъ, идѣше на друго въ другъ, дѣто биха му съобщили, че са извѣстни отъ по-рано за това посещение чрезъ единъ малкъ апаратъ, който се нарича телефонъ,— какъ мислете? Би ли го повѣрвалъ? — Азъ мисля, че не.

* *
*

Майка ми имаше едно малко кученце, което много обичаше и на което даваше шекерчета по-вече, отколкото бихъ желалъ азъ да дава на мене. Тя носеше обикновено запасъ въ джеба си и въ мое отсъствие му даваше. Случи се, че когато майка ми умрѣ, намѣриха се въ джеба ѝ останали шекерчета. Дадѣхме ги на кученцето, но то отказа да ги ѣде. Защо? Обяснете го, ако можете.

Азъ самъ имахъ едно куче, което водѣхъ често

отъ Лиежъ въ Амей, но всѣкога въ желѣзницата. Еднѣжъ то се изгуби въ Лиежъ следъ едно друго леконоправно куче. Но скоро научихъ, че си отишло въ Амей.

Казватъ, че глѣзбите имали чувство да се ориентиратъ; че обонятелния нервъ на кучетата билъ много развитъ. Твѣрдѣ е възможно, но азъ мисля, че ако отнематъ тази частъ отъ мозѣка, която кореспондира съ обонятелния нервъ, то не само не ще подушвамъ нищо, но, страхъ ме е, че и не ще мога по-вече да ви давамъ конференции.

* *
*

Всичко това ми припомня едно обяснение, което съ доказателство на рѣка даваше единъ нѣмски професоръ. Той претегляше, че на скакалците слуховия органъ се намиралъ въ краката. За да докаже това, той поставѣше единъ скакалецъ върху масата си и ударваше отстрани му: той подскачаше отведнѣжъ. Следъ туй той му отрѣзваше краката и го поставѣше пакъ на същото мѣсто, като ударваше отново: този пътъ скакалеца нито мръдваше. Отъ тукъ странното заключеніе!!!

Азъ ще свѣрша, като ви кажа, че трѣбва да се не довѣряваме на удобната система, която се състои въ това, щото да обясняваме всички явления чрезъ най-прости обяснения. Най-малките нѣща са твѣрдѣ много сложни и едно сериозно изследване ни ги показва тѣй таинственни, както са и най извѣржените.

Признаци видени въ огледало.

(„Review of Reviews.“)

Госпожа Чайлдъ разказва на Стеда, издателя на списанието „Review of Reviews“, слѣдуищата станала съ нея случка, презъ месецъ Ноември 1846 година, когато била мома на 17 години.

„Бѣше кжсно, деветъ часа вечерта, току що бѣхъ се вжрнала отъ разходка, казва госпожа Чайлдъ, снехъ си шапката и веднага отидохъ при голѣмото огледало за да видя, какъ стоятъ косите ми. Не щѣте ли, въ това огледало, за мое голѣмо изумление, виждамъ главата на единъ мжжъ, който втрѣнчено гледаше на мене откъмъ рамото ми. Тутаки азъ се вжзвивамъ да видя, кой е този мжжъ, който се осмелилъ да влѣзе въ спалнята ми. Представете си, какво бѣше моето зачудване, когато никого не намѣрихъ; азъ захванахъ да тжрся подъ крелата, въ шкафа, но никого не намѣрихъ.

На това отгорѣ азъ се изсмѣхъ и бжрже излѣзохъ на навжнъ. Като слизахъ изъ стжлбата, у мене тутаки блѣсна мисжлта, че това лице, което отведнжжъ не можахъ да узная, бѣше лицето на дѣдо ми Я. Г., който въ това време живѣше въ Калкута. Раста бѣше сжщия. Като отидохъ при дружките си, въ разстояние на единъ часъ бѣхъ толкова развжлнувана, што не можехъ да говоря; сетнѣ, малко помалко придобихъ разговора си и имъ разказахъ подробно всичко, което се случи съ мене. Съ другата поца дойде ми отъ Индиа писмо, въ което се казваше, че дѣдо ми умрѣлъ въ Калкута. Това нѣщо се случило въ сжщия день и часъ, когато онзи тайнственъ призракъ бѣше ми се явилъ въ стаята. Презъ това време, когато стана видението, мене никакъ не ми мина презъ ума за дѣда; азъ се вржцахъ отъ гулай.“

Ето още единъ такжвъ случай ми се разказа отъ госпожа Гарперъ отъ Гауфордъ:

Сестра ѝ, двадесетъ годишна мома, живѣла въ единъ пансионъ. Единъ сжботенъ день тя стояла предъ огледалото и разчесвала хубавите си джлги коси. Тутаки тя сжгледала въ огледалото майка си, която стояла до нея въ нощния си костюмъ. Извикала: „О, Мамо!“ Обржща се да види майка си, но нея я нѣма. Зачудѣла се, защо вжображението ѝ си

играе съ нея именно това време, когато мислите ѝ били съсредоточени на друго мѣсто, и пакъ продължила да си чеше косата. Но момата пакъ вижда майка си да стои до нея и нежно да я гледа. Видението се изгубило, момата се изсмѣла и побѣгнала на друга страна да разсѣе страха си. Когато тѣй бѣгала отъ едно мѣсто на друго, тя забелѣзала, колко билъ часа. Майка ѝ, която живѣла доста далеко, преди нѣколко минути отъ тази случка умрѣла отъ огнища, съ която се заразила отъ болните бедни, които ходила да посещава. Тази смъртъ станала тѣй внезапно и толкова много смасла и огорчила семейството, щото никой не се догадилъ да уведоми дъщерята за случката.

Бургазъ, 28/V 1895 г.

Х. У. З.

РАЗНИ.

Врачуване. — Подъ това заглавие, в. La Paix, отъ Парижъ, публикува въ хрониката си предсказанието направено въ Тенерифъ нѣкога отъ единъ Негръ, който ходѣлъ да врачува, на двама млади офицери отъ флотата.

На едното тоѣ кавалъ: „Ти ще идишъ напредъ, но нѣма да се върнешъ въ родната си земя, защото ти ще получишъ скоро единъ камъкъ въ челото. Камъка е по-твърдъ отъ костите.“

На другигото: „Ти ще видишъ много земи; ти ще пътувашъ презъ пустивята и пустинята ще те сѣхрани.“

Единия отъ тѣзи двама офицери се именувахе Рошель и презъ м. Ноември въ годината на предсказанието бѣ убитъ въ Нова Каледониа отъ единъ камъкъ, мѣтнатъ отъ прашката на единъ възбунтуванъ Канаецъ.

Колкото за втория, цѣла Франция познава името му: Бонниѣ, и оплаква трагическата му смъртъ

всередъ пѣсжчливите купища на Томбукту. Автора на тази хроника отбелязва чудните тия съвпадения, съ които науката захваща вече да се занимава, и заключава като казва, че висшата мъдростъ се състои днесъ въ методата, всичко да се изследва, безъ нищо да се отрича, нито потвърждава.

Научно изследване.—Презъ месецъ Априлъ 1889, 223 Англичанки и 187 Англичани предприеха едно страшно изследване върху спиритизма. Тѣзи „интелигентни и ревностни“ инквизитори (претърсвачи), попитаха всички свои приятели и познати „да ли са нѣкоя пѣтъ имали, било чрезъ зрението си, било чрезъ слуха си, било чрезъ пипането си, нѣкакви свръхчовешки усещания.“ Попитани били 17,000 души, отъ които 2,272 отговорили утвърдително. Въ рапорта се чете още, че зрението е това наше чувство, на което признаците се манифестиратъ най-драговолно: 1,120 случаи върху 1,652 са зрителни явления. Тѣ се манифестиратъ по-рѣдко на слуха: 388 случаи; още по-рѣдко на пипането: 144. По-големата частъ отъ духовете се лѣбуватъ да си спазватъ човешкия образъ: 1,288; понѣкога тѣ взематъ фантастични или чудовищни форми, понѣкога взематъ вѣнчапността на прости животни. Видени били шестнайсетъ ангелски форми. 423 призрака са посетили лица лѣгнали въ лѣгло си, но съвършено будни; 438 други са се появили на лица съвършено прави въ кѣщата си; 201 не са се побоѣли да се появятъ на открито мѣсто.

Бѣлъ призракъ.—Пишатъ отъ Лондонъ: Близко до училището *Шартрио* въ Голдамингъ, отъ нѣколко време единъ призракъ съ свѣтливо лице, цѣлъ облеченъ въ бѣло, се явява нечадейно изъ тъмнината на дърветата, които обикалятъ лицѣя, и поставя въ ужасъ минавачите. Най-чудното въ тази работа е, че не оставя никаква дيريا отъ минаването си, така щото всичките завардвания организирани отъ полицията и отъ прислугата на училището оставатъ безъ послѣдствия.